

Te Peretitenira'a No Porinetia farani

PIHA PUTURA'A PARAU 'API Mahana toru 17 nō atopa 2018

Te mau Fa'aotira'a a te 'Āpo'ora'a a te mau Fa'aterehau

Faa'āpīraa i te mau parau faa'ī o te tute, ia tu'ati e te faaueraa mana

Ua 'ite-au te Apoorahau i te parau faa'ī 'āpī o te faatuteraa ia-au i te tahi mau faa'oreraa tute i ravehia mai e te faatanoraa i ni'a i te faaueraa mana 'āpī.

Ua tauihia te mau parau faa'ī a te mau fatu taiete fārii râtere, ta te mau fatu pahī, ua tape'a noahia mai ta te mau hotera. Teie tauraa tei roto i te ture fenua haamanahia i te 7 no atopa 2010 ra no te mau pahī uta râtere e 'ohipa nei i Porinetia o tei faa'ore i te faaueraa mana i ravehia i te 18 no titema 1986 ei tute no te faatiani i tauā mau pahī nei.

Te mau faa'iteraa tute TVA 'ua faa'apīhia ia-au i te faarava'iraa 'āpī e ô i roto i te ture no te 22 no titema 2017ra tâ 'oti'ahia i ni'a i faito 5 000 000 toata o tâna faufaa i faa'ohipa, faafaitohia i ni'a i te mau taiete rii na'ina'i ia-au i te ture fenua no te 21 no novema 2017.

Ua faa'orehia, te mau parau faa'ī no te tute fare, to te mau pahī uta ratere, na roto i te toparaa atu te ture fenua no te 27 no atete 2010.

Haamauraa i te hô'ê ture no te mau faa'ohiparaa moni a te Hau

Mai 2017 mai to Porinetia haamataraa mai i te faa'āpī i te tī'auraa faufaa a te Hau. E tauraa teie no te faa'ohie e ia māmarama e ia 'ohie, 'ua ti'a roa ia 'ia haapaari e ia faarava'ihia te mau arata'iraa e vai nei.

Ua tarenahia teie tapura 'ohipa no te pu'etau 5 matahiti e piti tumu 'ohipa to teie fā.

1. Faa'āpī i te ture 'afata faufaa e te tereraa faufaa ;
2. Faarava'i ia 'ohie te titauraa ite i te mau ture ia māmarama te huiraa tita.

Rururaa imiraa faufaa 2018 : fārereiraa e te mau ti'a no te 'miraa faufaa o te fenua nei

E tupu te rururaa a te mau ti'a no te 'imiraa faufaa i te mōnirê 12, mahana piti 13 e te mahana toru 14 no novema 2018 i te Peretiteniraa o Porinetia nei.

Te fâ no teie fâreireira o te hi'o 'âmuiraa ia i te 'ohipa no te matahiti i haerehia mai ia 'ite te 'âmuiraa i te vairaa mau e te mau 'avei'a e vai nei no ta tatou 'imiraa faufaa.

Na te Peretiteni o te Hau fenua e 'iriti i teie fâreireira, e vauvau mai te faatere o te ISPF e to te IEOM i te vairaa o te 'imiraa faufaa a Porinetia.

Mahana piti o te 'ohiparaa tâ pupu ia e te mahana toru i reira e faaho'i ai i te mau puturaa parau e te mau 'aitauraa mana'o.

Tauï haamaita'i i te mâhora hui pöpö i Atimaono

Ua faataa te Apoorahau e 20 mirion toata no te tauï haamaita'i i te mâhora hui pöpö e vai i Atimaono, na te piha 'ohipa Teva a te EGAT e tiâu mai i te tereraa o tauâ tapura 'ohipa o te haamata i teie mau 'âva'e nei.

Tauturu moni na te taatiraa Tamarii Poerava

Ua fârii te Apoorahau i te aniraa tauturu a te taatiraa Tamarii Poerava e faaineine nei i tona tere i Pari « Bringue à l'Olympia ». no te manuiaraa o tona tere i eperera 2017 ra ua mana'o teie taatiraa e tere faahou i tenuare 2019, e fâna'o ia te taatiraa e 3 mirioni toata.

I roto i teie tere arata'ihia e Moetata, e 'amui atu o : Tapuarïi Laughlin, Sabrina Laughlin, Grace Laughlin, Teiva LC, Raumata Tetuanui, Gaby Katea, e o Vaiteani.

Tauturu moni na te taatiraa Te Tuaka/Te Tuana

Ua fârii te Apoorahau i te aniraa tauturu a te taatiraa Te Tuaka/Te Tuana no tâna 'opuaraa ia tui te roo o tâna 'ori, tona reo, tâna peu e te rima'ï o te fenua 'Enata. E rave'a ato'a teie no te huti i te râtere.

No te reira 'opuaraa 'ua fârii te Apooraha e horo'a e 900 000 toata.

Parau faati'a no poro'i i te huero fanau'a puaatoro

Ua fârii te Apoorahau e horo'a i te parau faati'a no poro'i i te huero fanau'a puaatoro i te ara, teie 'opuaraa no te faafânau ia i te mau mai'a o te fenua nei i te fanau'a puaatoro ma'i 'ore e o te ore roa e nao'a hia i te ma'i e itehia nei i te fenua nei.

Ma'i manu meri i Tahaa

Ua rave te Apoorahau i te hô'ê faaueraa mana no te 'ite-au i te ma'i i ni'a i te mau manu meri, piihia te « loque americaine », i te motu no Tahaa.

No reira faahaamana'o faahou nei te faaterehau o te faufaa matie e te faa'apu ia faatura e ia aurarohia te mau faaueraa i te pae no te utaraa i te mau mea ato'a e ô i roto i te faa'ohiparaa i te faa'apu manu meri.

Tauturu moni na te taatiraa Face

Ua faataa te Apoorahau e 870 000 toata ei moni tauturu i te taatiraa Face, no tâna 'opuaraa e faafâriu i te taata i topa i roto i te hepohepo e ia nehenehe ia ratou e hâpii i te 'ohipa i ni'a i te rorouira.

Te mau tatiraa e ô i roto i tâna arata'iraa : Hotuarea Nui, Aarii Heiva Rau, Te Torea, AISPF e te 'amui tahiraa Te Niu o Te Huma. Na roto i teie 'opuaraa e fana'o te taatiraa tata'i tahi 10 mâtini rorouira, e haamauhia te pu'etau haapiiraa i te 'ohipa i ni'a i te rorouira.

Pû'ohuraa i te mau fâreireira « pape e huru-natura »

Ua vauvau te Faaterehau no te arutai mareva i te huru o tona tere i Farani, e na roto i te mau fâreireira e rave rahi e te mau aivanaa no te pape e te huru-natura o te mau fenua Farani na te ara moana , nehenehe ai to te Hau farani e 'ite pâpû i te mau fifi e orahia nei e tatou.

No te 'opere pape e te rapa'auraa pape vii, ua hiti mai te tahi mau rave'a tauturu e ti'a ia haapâpûhia ia-au i te aramoana tata'itahi, ia amohia te haamauraa i te pae o te tere 'ohipa eiaha râ no te faatupuraa 'ohipa noa, e ia pâpû no vai te mana tî'aau i te pape no huiraatira. Ua faa'ite mai te Faaterehau no te mau fenua na te ara moana i te neheneheraa o Porinetia, o Taratoni e Wallis e Futuna e fâna'o ato'a i te parau faa-au i haamauhia mai na.

Te pae o te huru natura, te fâ o te tineiraa ia i rave ino a te taata i te mau fenua inaha te mâ o te pape tei te vai naturaraa ia o te fenua no te mea nâna e titi'a nei i te pape, na te reira ho'i e aupuru i te huru natura.

E rave rahi atu tumu parau i tuatapapahia mai te mau to'a e te âau, te area moana pâruru te tauiraa o te arutaimareva. Ua faa'ite te mau ti'a no te aramoana i te faufaa rahi te no te 'afata tauturu e ia fana'o te tâato'araa, te tauturu a Eropa ihoa râ.

Tauturu moni na te mau taatiraa hiro'a tumu

Ua faaoti te Apoorahau e faataa i te tuhaa moni no te tauturu i te mau ta'urua a te mau taatiraa o te hiro'a tumu.

- 500 000 toata na te tomite rima'î e hiro'a tumu o Hakahau i Uapou.
- 500 000 na te taatiraa Cultures et Horizon no tâna tere i Rapa nui ;
- 500 000 na te taatiraa Tutihere no tâna tere i Moorea ;
- 700 000 toata na te hâpiiraa tâ'ie no Arue no tâna Saga Huahine 2018.

Hâpiiraa tôra'a rima'î

Ua faanaho te Faatereraahau o te ta'ere i te piti raa o te pu'etau hâpiiraa toro'a rima'î o tei haamata i te mônirê 3 no tetepa ra e tae atu i te 19 no atopa. E tupu te 'opereraa parau 'ite i te 23 no atopa i te fare hâpiiraa Doceo, e faa'ite mai te mau piahi i ta ratou mau haa.

Teie 'opuaraa na te Faaterehau no te ta'ere no te faafâriuraa ia i te û'i 'âpî e 'overe nei mâ te toro'a 'ore i ni'a i te tôro'a tumu a te Mâ'ohi.

Te maha raa o te Heiva Târava i te 27 no atopa

E tupu te maha raa o te tata'uraa Heiva Târava i te mahana maa 27 no atopa i te Fare Tauhiti Nui, e haamata i te hora 4 e hope i te hora 6 i te ahiahi tupu atu ai te 'aru'i himene i roto i te fare teata.

No teie tata'uraa e 'ere ia no te faahanahana i te hô'ê noa taamotu, nô nâ taamotu e pae râ. E 7 pupu tei titauhia e 6 i roto ia ratou ua tatau na ia i te Heiva i Tahiti 2018. I muri mai i te mau himene tata'itahi o te himene 'amui ia o tei papa'ihia e Mâmâ Iopa. Ua nene'ihia hô'ê puta no tauâ himene ra e o te 'ôperehia i te huiraatira e te toe mai e pupûhia ia na te mau hâpii rei Mâ'ohi, ei puta 'ohipa na râtou.

Moni tauturu na te mau taatiraa o te Ea

Ua fârii te Apooraaahau e hôro'a i te tauturu na te mau taatiraa e rohi nei no te maita'i o te Ea o te huiraatira, tunahia mai teie i raro nei :

- Tâtauro 'Ura 380 000 no tâna tarena « Turumono », 120 'âau tae e ohipa nei i reira.
- 2 mirioni na te tatatiraa Tahiti Faahotu no te rururaa rahi na to te Ao, no te mau râau Mâ'ohi, e tupu i te 19 e tae u te 25 no novema.
- 2,8 mirioni na te taatiraa Vohi Prod 'ô Ia e poro nei i te maita'i o te Vaa no te Ea, ua faanaho 'ô Ia te hô'ê tarena haapârairairaa i te i te feiâ pôria, na roto i te hôeraa Vaa.

Haamauraa i te hô'ê pû 'âmui piihia « Crous »

Na roto i te titau manihiniraa a te hâpiiraa teitei a Porinetia, ua 'âmui mai e rave rau Faaterehau e te mau faatere piha 'ohipa a te Hau, ua titau hia ihoa râ te faatereraahau no te hâpiiraa te û'i 'âpî e te tu'aro, i roto i te tomita e haamau i te pû 'otahi i Porinetia nei. Teie pû o te tâhôtê i te mau hâpiira toro'a teitei e rave nei i te mau piahi i manuia i te parau tû'ite BAC, BTS, CGPE, DCG a te hâpiiraa tuarua, te hâpiiraa teitei a te Tatorita (ISEPP), eiaha râ o te hâpiiraa teitei no Outumaoro noa.

Te faufaa o teie 'opuaraa o te haaputuraa mai ia i te vâhi hô'ê te mau piha toro'a a te Hau e te 'afata moni tauturu e faataahia nei no te mau piahi, ta te Hau Fenua e ta te Hau Nui, na reira paha ta te mau oire. Teie 'opuaraa no te faa'ohie ia i te mau titauraa tauturu no te oraraa o te mau piahi, te toe noa o te haamanaraa ia i te hô'ê ture fenua ia-au i tei ravehia i Farani.

I reira ato'a e feruri ai e haamau i te mau tauturu na te mau piahi e reva atu nei i Farani e i te ara. E riro râ paha e tono taa'êhia hô'ê taata hâpa'o i roto i te fare 'ohipa a Porinetia i Pari e o te ma'itihia mai e te Faaterehau no te hâpiiraa.

Pereoo uta tamarii haapii i Moorea

No te haamaita'i i te utaraa tamarii i te motu no Moorea e no te tomoraa 2019-2020, ua tuuhia te mâtete i roto i te tata'uraa a te mau taiete fatu pereoo, e te reira parau faati'a no te roaraa ia e 7 matahiti.

I Moorea ua tapurahia 1700 tamarii hâpii. E na te piha toro'a e tiaau nei i te mau fare hâpiiraa i Porinetia e hâpa'o i te mau faanaho mai i te reira.

Moni tauturu no te tereraa 'ohipa a te mau taatiraa u'i 'âpî, e amuitahiraa tu'aro

Ua hi'opo'a te Apoorahau 11 aniraa tauturu moni na te mau taatiraa u'i 'âpî e te mau amuitahiraa tu'aro, ia 'âmuihia tei ni'a i te faito 17 291 000 toata.

-0-0-0-0-0-